

Velmi nápadný skalní suk (397 m.n.m)

se stopami hradu a poustevny ze svrchnokřídových kvádrových pískovců středního turonu, připomínající malou stolovou horu. Nad pseudokupu, na jejímž vrcholu stojí, vystupuje o 23 - 25 m. Delší osa suku orientována ve směru severovýchod – jihozápad. Při patě suku i na jeho vrcholové plošině řada stop po středověkém (hrad) i novověkém (poustevna) osídlení, vytesaných do skály.

Většina dodnes dochovaných stop patří poustevně. Stopy skalního hrádku a poustevny od sebe lze jen obtížně rozlišit. Zděná architektura se nedochovala a s ohledem na absenci destruované malty a jakýchkoliv kamenů není její existence ani předpokládána.



Při patě suku lze předpokládat hospodářské zázemí hradu (proti okolí vymezené pravděpodobně pouze lehkým, dnes již nedochovaným opevněním), z něhož jsou dochovány nečetné zásahy do skalních stěn na severní až západní skalního suku (na severní straně vysekaná nika se značně zkorodovaným povrchem, pod převislou stěnou na západní straně asi 11 m dlouhý úsek skály upravený do výše 1,7 m). Tesaná nika při jihovýchodní patě skály patrně až výsledek činnosti poustevníků.



Přístup na vrchol skály, kde bývalo jádro hradu (a později poustevna) schodištěm v úzké skalní spáře v severovýchodní části skalního suku. V dolní části schodiště dodnes dobře patrné stopy dveří, kterými bylo možné na závěru spáru uzavřít. V levé straně průřvy do skály vysekaná kruhová místnost, považovaná za strážnici. V pravé stěně spáry vytesány výklenky na obrázky křížové cesty.

Nejvyšší místo náhorní plošiny leží na jihovýchodní straně. Zde lze tušit přítomnost zaniklé hlavní stavby. Severovýchodně od něho obdélný zahlabený objekt kaple 4,5 x 6 m, jež mohla využít starší podvalí a nově jej upravit přisekáním. Vstup s několika schůdky je vysekaný ze severozápadní strany. Ve východním nároží kaple vysekáno několik nik, pravděpodobně na obrazy. Na podvalí navazuje do skály vytesaná světnička 6 x 4 m, jejíž původ je nejasný. Na západní a severní straně plošiny dosud patrné terasovité úpravy zahrádek poustevníků.



Typ místa:	hrad
Stav:	zřícenina
Přístupnost:	volně přístupno
Země:	Česká Republika
Kraj:	Liberecký kraj
Pozice:	N 50° 40' 25.68" E 14° 50' 34.80"

Hrad vznikl někdy mezi lety 1427 (rozdělení majetku zemřelého Petra z Vartenberka na Děvíně mezi jeho tři syny) a 1431 (první zmínka) jako centrum samostatného statku, vyděleného z děvinského panství. Okolo roku 1440 byl Stohánek opětovně připojen k panství Děvín, i nadále však zřejmě zůstal samostatným správním útvarem. Někteří autoři předpokládají jeho zničení při vojenském tažení Šestiměstí do Čech roku 1444, avšak ještě roku 1457 je uváděn Janaš ze Stohánku (pravděpodobně manželka Jana z Vartenberka, majitele děvinského panství). Pobyt loupežníků na hradě v následujících stoletích je pravděpodobně možno odkázat do říše pověstí, osídlení mezi polovinou 15. stol. a 18. stol. zde není doloženo ani archeologicky.



Poustevna zde byla zřízena roku 1740 (dle jiných pramenů až 1760). Doloženo je zde působení dvou poustevníků (postupně). Fungovala do roku 1773, poté byla jako nevyužitá vrchností zbořena a její dřevo bylo využito na stavbu domu č.p. 44 ve Svěbořicích.

Konečné úpravy hradu byly vytvořeny při jeho turistickém zpřístupňování (hrad byl v té době uzavíratelný, klíč si bylo možné vypůjčit od nadlesního ve Svěbořicích). Jméno odvozeno od tvaru skály (v minulosti též Stoh, Němci zkomoleno na Struhanken).

Stohánek je volně přístupný i když nemá značenou cestu. Na mírně vápnitých vrstvách po obvodu plošiny rostou některé v této oblasti vzácnější rostliny – kakost krvavý, hvozdík karouzek, kostřava sivá, jetel alpínský, pupava obecná.

Z vrcholu je překrásný pohled na Máchův kraj, Ralsko, Jelení vrchy, Hamerský Špičák, Široký kámen Ještěd... a zejména protější Dlouhý kámen. Který má rozměry shodné s Titanikem.



Die Burg Stohánek

Stohánek sind Burgruinen, etwa 2 km entfernt. Gegründet wurde von Beneš von Wartenberk auf einem einsamen Sandsteinfelsen vor dem Jahre 1431 (die Meereshöhe 397 m.). Die Burg unterging im Jahre 1441 – wahrscheinlich wurde er von den Lausitzern verbrannt. Im Steinblock sind einige gemeißelte Räume erhalten, es ist ein Rest der späteren Einsiedelei. (Die Einsiedelei ist bekannt aus der Erzählung von Karolína světlá“die letzte einsiedlerfrau“).



Zamek Stohánek

Stohánek to ruiny zamku oddalone o około 2 kilometry. Zamek został założony przez Beneša z Vartemberka na samotnym piaskowcu (397 m n.p.m.) przed rokiem 1431, w roku 1441 został spalony prawdopodobnie przez Łużyczan. W skalnym bloku zachowały się wykute pomieszczenia oraz pozostałości pustelni (znanej w czeskiej literaturze).

www.expozice-ralsko.estranky.cz

Informační centrum Ralsko

Informační centrum



Kam na výlet

cyklostezky č.3046 a 3050



V roce 1996 byl prohlášen skalní suk přírodní památkou (0,26 ha).

GPS: 50° 40' 27.63"N, 14° 50' 34.54"E

Připravil: Václav Bilický
Vydalo město Ralsko 2009